

**Téma: Služby pro lidi s mentálním
postížením**

Brněnská Charita má nové zařízení Asistenční službu sv. Rafaela

Asi každý jsme se dostali do situace, kdy jsme člověku, který do našeho zařízení přišel s prosbou o pomoc, museli říci: „Bohužel.“ Z důvodu kapacity, jiné cílové skupiny nebo zkrátka potřeboval jiný typ služby. Když jej můžeme alespoň odkázat dál, na někoho, kdo mu může pomoci, je to vždycky alespoň světélko naděje.

Proto vítám krajský projekt síťování služeb a doufám, že bude sloužit k dobru klientů. Nicméně OCHB si moudře, alespoň v oblasti osob s mentálním postižením, vytvořila síť vlastní. Již 21 let funguje denní stacionář Effeta, před 11 lety bylo otevřeno Chráněné bydlení

sv. Michaela, od roku 2010 pomáhá uživatelům najít práci Kavárna Anděl a nejnovější přírůstek do rodiny je Asistenční služba sv. Rafaela (vznikla v roce 2011 jako FILIP, osobní asistence). Lidé s mentálním postižením či jejich blízcí tak mají širokou škálu možností, jak

zlepšit kvalitu života, pomoci tam, kde síly nestačí, začlenit se do běžného života.

Asistenční služba sv. Rafaela vznikla v reakci na zvyšující se počet rodin, které odmítly v dřívějších letech ústavní péči a starají se o své dítě doma. Jak je to náročné a vyčerpávající, nemusím nikomu vysvětlovat. A síly ubývají. Naše služba má tedy za cíl podpořit tento přirozený model péče a alespoň na několik hodin umožnit pečujícím osobám odpočinek a uživatelům neméně kvalitní péči. V tomto modelu je totiž chápeme jako uživatele služby ne pouze jednu osobu, ale celá rodina je tím subjektem, který žádá o pomoc. Z reakcí rodin, kde službu poskytujeme, je znát, že tento model funguje a služba je nastavena správně.

Druhou podskupinou našich uživatelů jsou lidé, kteří v minulosti využívali některou sociální službu jiného typu, ale osamostatnili se natolik, že potřebují jen malou pomoc v některých oblastech života a nemají blízkou rodinu, nebo se chtějí učit nezávislosti na rodině. Pro ty jsou pak asistenti bezpečnými průvodci ve světě plném složitostí, nástrah a lží.

Osobně vidím rodinný model péče jako nejlepší a nejpřirozenější a jsem rád, že Charita podporuje takové služby, které jsou konkrétní podanou rukou klientům i pečujícím osobám a pomáhají tento model udržet.

Petr Čevelík
Asistenční služba sv. Rafaela

Asistenční služba sv. Rafaela

Asistenční služba sv. Rafaela je služba osobní asistence, která nabízí pomocnou ruku lidem s mentálním postižením a jejich blízkým. Jedním z našich hlavních cílů je umožnit našim uživatelům, aby mohli v nepříznivé životní situaci zůstat pospolu ve svém přirozeném prostředí. Můžeme nabídnout pomoc při péči o vlastní osobu, o domácnost, při vycházkách nebo návštěvách úřadů a podobně.

Setkání zaměstnanců Oblastní charity Brno na Petrově

U příležitosti 90 let od zahájení a 20 let znovuoobnovení Charity v Brně realizujeme řadu akcí.

Dne 15. 5. 2012 proběhlo v sálech na Petrově setkání zaměstnanců Oblastní charity Brno, kde bylo poděkováno všem pracovníkům současným i minulým. Za mimořádný přínos charitnímu dílu dostali někteří pracovníci jmenovité poděkování a drobný dá-

rek. Pro společné povídání následující po oficiálním programu připravila Kávárna Anděl velmi chutné občerstvení ve formě bagetek a sladkých košíčků.

Tímto dnem začalo i oficiální vzpomínání na historii Oblastní charity Brno, které bychom rádi v rámci dalších akcí zdokumentovali a posléze pro zájemce prezentovali.

Ve Vranově roste nové chráněné bydlení

Cestou z Brna na sever, klikatou silnicí, kterou obklopují hluboké lesy, dojedete až do Vranova. Při sjíždění táhlého kopce, téměř úplně dole, naproti obecnímu úřadu, můžete vpravo vidět dům s narůžovělou fasádou. Tento dům od konce května patří Oblastní charitě Brno, která jej chce přestavět na Chráněné bydlení pro lidi s mentálním postižením v seniorském věku.

Charita jej zakoupila díky Regionálnímu operačnímu programu (ROP), a s jehož pomocí bude snad od listopadu 2012 započata rekonstrukce a na jaře 2013, pokud vše půjde podle plánu, se budou moci ubytovat první klienti. Dotace ROP pokryjí 85% financí projektu, zbytek je nutné dofinancovat z vlastních zdrojů. Kapacita zařízení bude 8 uživatelů, kteří >>>

>>> budou mít k dispozici samostatné pokoje a velkou společenskou místnost s dalšími prostorami, které jsou v tomto bývalém stavení k dispozici. Projekt je realizován především s ohledem na zvyšující se poptávku po místech v chráněném bydlení, a to především z řad rodin starších lidí s mentálním postižením. Projekt předpokládá 24 hodinovou péči o klienty Chráněného bydlení ve spolupráci se zařízením

Effeta. K nemovitosti patří i malá zahrádka a hospodářská stavení, kde je možnost chování drobného zvířectva a pěstování květin. V současné době nás čekají nejtěžší úkoly v podobě dokončení projektové dokumentace ke stavebnímu povolení a k realizaci a především projití úskalími veřejné zakázky na stavební práce. Držte nám prosím palce, ať vše zdárně dopadne.

Dobrovolnický den zaměstnanců firmy Siemens s.r.o. a IMI Norgren CZ

Odpočnout si od své každodenní práce a pomoci ostatním. To si vyzkoušeli zaměstnanci firem Siemens s.r.o. a IMI Norgren CZ, které jim umožnily na jeden pracovní den pomáhat v zařízeních Oblastní charity Brno.

První dobrovolnický den se uskutečnil 18. 5. 2012 ve vybraných zařízeních Oblastní charity Brno.

Zúčastnili se jej dobrovolníci z firmy Siemens s.r.o. z Olomoucké ulice v Brně. Jedním z pracovišť, kde pomáhalo 11 dobrovolníků byl Domov pokojného stáří Kamenná. „Osobně jsem viděl, že tato pomoc opravdu k něčemu je a jsem rád, že jsem mohl tamějším klientům zlepšit jejich podmínky a okolí, >>>

>>>ve kterém žijí. Těm, kteří letos zaváhali, bych vzkázal, že se není čeho obávat, maximálně uděláte radost druhým lidem a pomůžete tam, kde je to opravdu potřeba," řekl jeden z dobrovolníků.

Dne 13.6.2012 se uskutečnil v zařízení Denní a přechodný pobyt na Strnadově 14 druhý dobrovolnický den. Tentokrát s pracovníky firmy IMI Norgren CZ, která sídlí v Modřicích. Přesto, že počasí nám úplně nevyšlo a dobrovolníky vyhnal ze zahrady na chvíli i déšť, odvedli kus

práce – natírali pergolu a zahradní nábytek, provedli některé údržbářské a úklidové práce. Dva z mužů dokonce nabídli pokračování dobrovolnické činnosti!

Za tuto iniciativu a pomoc jsme moc vděční a upřímně děkujeme všem zúčastněným dobrovolníkům, organizátorům akce i vedení firmy Siemens a IMI Norgren CZ za umožnění a financování této aktivity. Podobnými aktivitami se navzájem obohacujeme.

Zahradní slavnost v Effetě – Lesní párty

Jako každý rok ani letos nemohla chybět v programu OCHB Zahradní slavnost v Effetě. Uskutečnila se 28.6.2012 v prostorách denního stacionáře na ulici Holzova.

Na akci uživatelé pořádali módní přehlídku a vystoupili s hudebním programem. Součástí byla

i ukázka výtvarných děl klientů. Návštěvníci si mohli zakoupit výrobky klientů. Akce byla určena pro uživatele, pracovníky, sponzory i širokou veřejnost

Výtěžek z akce bude použit na pořízení pergoly na zahradu Effety.

Charita staví nové centrum pro lidi bez domova

Výstavba multifunkčního centra pro lidi bez domova je nyní v plném proudu. Jedná se o budovu na Bratislavské 58 – zadní trakt. Plánované stěhování služeb je stále odkládáno a posouváno především kvůli administrativním průtahům a nesrovnalostem. Doufejme, že ta nejhorší poznání v rámci tohoto projektu jsme si již zažili a snad i dostatečně vyřešili. Pokud tomu opravdu tak bude, mohl by již od listopadu 2012 zahájit provoz Azylový dům, a to s kapacitou jak pro muže (19lůžek), tak i pro ženy (6 lůžek). Přemístit z přední budovy právě do rekonstruovaného zadního traktu by se mělo i rozšířené Nízkoprahové denní centrum. Jeho někteří klienti v současné době vypomáhají při opravě omítek, a je

jim tak zajišťována aktivizace a možnost drobného přivýdělku. Poslední službou, která by v nově zrekonstruované budově měla být situována je Noclehárna, která svou současnou kapacitu rozšíří na 30 lůžek a bude určena pro ženy i muže.

V současné době hledáme finanční zdroje či materiální dary na dokončení rekonstrukce (85% financí je hrazeno z Regionálního operačního programu a 15 %, což je více než 1,6 milionů musí být hrazeno z vlastních zdrojů) a především na vybavení nových prostor. Část nábytku jsme již dostali jako dar od Armády ČR, ale vzhledem ke kapacitě a provozním potřebám výše uvedených služeb bude i nadále další podpora velmi vítaná.

Takový normální domov - Chráněné bydlení sv. Michaela

Chráněné bydlení sv. Michaela na Gorkého ulici v Brně je pobytové zařízení sociálních služeb pro lidi s mentálním postižením a autismem. Tak zní definice. Jak ale opravdu vypadá chod Chráněného bydlení a jak se na něj dívají asistenti, kteří v něm pracují?

Na Gorkého nestojí nějaký jednotný ústav, ale dům s normálními bytovými jednotkami. Každá je odlišná a na atmosféře každé z nich se podílejí sami uživatelé. „Služba začíná ve tři hodiny odpoledne, kdy uživatelé přijdou ze stacionáře nebo z práce, kde jsou přes den. Potom vše probíhá jako v každé domácnosti. Svačina, odpolední program, večere a tak dál. Snahou je klienty maximálně zapojit do všech činností, což znamená nedělat za ně věci, které sami dovedou, ale poskytovat

pomoc tam, kde ji potřebují,“ popisuje službu Petra Bandouchová, asistentka Chráněného bydlení sv. Michaela a vysvětluje, proč se rozhodla pracovat zrovna zde: „Mě ta práce baví. I proto jsem vystudovala sociální práci. Chtěla jsem pracovat přímo s uživateli služby a tady jsem mohla.“

Snahou je tedy bydlení co nejvíce připomínající běžnou domácnost s normálním režimem. Z toho vyplývá, že uživatelé přes den chodí většinou do zaměstnání,

chráněných dílen, pracovních terapií nebo denních stacionářů. Denní režim by měl každého, co nejvíce rozvíjet.

V Brně navíc poskytují služby i lidem s těžkým mentálním postižením, což není pro Chráněné bydlení obvyklé. Ukazuje se, že je takováto služba pro tyto lidi velmi přínosná a dochází u nich k pokrokům.

Stejně jako každá práce má i tato svá specifika. „Moje práce je příjemná v tom, že člověk není zavřený někde v kanceláři, ale může s uživateli chodit na výlety, do města nebo za kulturou. Když do toho asistent dá energii a vymyslí program, tak služba může být i pro něj příjemná. Na druhou stranu je tato práce odlišná v tom, že se hodně pracuje o víkendech a naše směna většinou začíná ve tři hodiny a končí v osm ráno. To znamená, že když ostatní už jdou pomalu domů, tak

my jdeme do práce,“ říká Bandouchová a vysvětluje další specifikum práce asistenta: „Mezi asistentem a klientem se tvoří hodně osobní vztah. Po nějaké době dojde k hodně dobrému porozumění a to bez ohledu na omezení vyjadřovacích schopností, které někteří naši uživatelé mají. Asistent dokáže vycítit, co ten který klient potřebuje. Naopak samotní uživatelé dokáží dobře vyjádřit zpětnou vazbu asistentovi. Umí dát najevo, jestli jim s ním je příjemně nebo ne.“

Rozvoj Chráněného bydlení se ale nezastavuje. Stále má řadu uchazečů o službu a navíc řada klientů se dožívá seniorského věku, kdy by jim vyhovoval trochu jiný typ služby. Na tuto potřebu by měl reagovat projekt chráněného bydlení v obci Vranov, který se má letos adaptovat. Zaměří se na lidi s mentálním postižením právě v seniorském věku.

Chráněné bydlení sv. Michaela

je pobytové zařízení sociálních služeb pro lidi s mentálním postižením a autismem. Uživatelé chráněného bydlení jsou profesionálními asistenty vedeni k rozvoji svých schopností především na poli sebeobsluhy, péče o domácnost a kontaktů se společenským prostředím uprostřed většinové společnosti.

Uživatelům je poskytnuta podle jejich individuálních potřeb taková podpora, aby mohli v maximální míře vést běžný způsob života. V současnosti službu poskytujeme v dvoupodlažním domě se zahradou v Brně – Pisárkách, v čtyřpodlažním domě se čtyřmi samostatnými bytovými jednotkami a v obecních bytech.

Káva přímo od Anděla

Zvuk kávovaru, vůně čerstvě mleté kávy a rozhovor od sousedního stolu. Přesně tak vypadá Kavárna Anděl. Na první pohled úplně normální kavárna na ulici Gorkého s příjemně ospalou atmosférou. Běžný návštěvník však zbystří, když jej číšník požádá, aby mu řekl kód vybrané dobroty, poté si pečlivě opíše barvu svíčky, která stojí na stole a objednávku zanechá na bar. Jedná totiž o tréninkové pracoviště lidí s mentálním postižením, kteří zde získávají pracovní zkušenosti.

„Jedná se o mezistupeň mezi dvěma oblastmi, oblastí sociálních služeb pro lidi s mentálním postižením a trhem práce. Často lidem s mentálním postižením chybí trénink, aby získali jistotu při žádání o pracovní místo,“ popisuje specifika kavárny Anděl její vedoucí Hana Duchoňová a vysvětluje, v čem se služba liší od ostatních: „Chráněné dílny nebo denní stacionáře poskytují podporu a chráněné prostředí, ale neposky-

tují možnost přirozené integrace a nekladou na klienty nároky běžné na pracovním trhu. Na druhé straně v běžném zaměstnání jsou naopak kladeny vysoké nároky, ale toto prostředí nenabízí dostatečnou podporu k jejich zvládnutí. U nás si mohou vyzkoušet práci v chráněném prostředí, ale jsou na ně kladeny podobné nároky, jaké jsou na trhu práce.“

Popsat přínos služby obecně je dost složité. Podpora je každému šita na míru podle plánu, který si asistenti s klientem sestaví při nástupu. Uživatelé jsou podporováni v tom, v čem jsou zdatní, ale na druhou stranu je snahou je naučit i nějaká pravidla. Tím vysněným cílem všech je vlastní zaměstnání na „nechráněném“ trhu práce. „Z klientů, kteří prošli naším programem, je to zatím sedm lidí, kteří našli zaměstnání. Měli jsme klientku, které bylo kolem čtyřiceti let, a nikdy před tím nepracovala. Nevěřila si a měla problém adekvátně reagovat na zpětnou vazbu a to jak pozitivní tak i negativní. Tím, že si u nás ozkou-

šela, jak vypadá běžné pracovní prostředí, zjistila, že je dost schopná jít do práce a že se nemusí bát. Nyní má běžné zaměstnání. Naším posláním není těm lidem hledat práci, i když i s tím jim pomáháme, ale spíše je připravit jak pracovní tak osobnostně,“ vysvětluje Duchoňová.

Práce v kavárně však není jen o pracovních zkušenostech, ale přínosem pro naše uživatele je i kontakt s běžným prostředím. Předchází se tak izolaci, ve které se často tyto lidé ocitnou. Vzájemný ostych je patrný jak u obsluhy tak u zákazníků, kteří jsou v kavárně poprvé. Rychle jej však vystřídá uvolnění a příjemná atmosféra.

Nabídka cateringu a soukromých akcí v Kavárně

Nabídka naší kavárny zahrnuje také catering nebo možnost rezervace kavárny pro soukromé účely. Důraz klademe především na kvalitu. Personál je proškolený v přípravě kávy a to přímo od specialistů společnosti DELIKOMAT s.r.o. Zkušenosti máme jak z cateringu v rámci pořádaných konferencí, tak cateringu neziskových organizací či magistrátu města Brna.

Sociální rehabilitace Kavárna Anděl

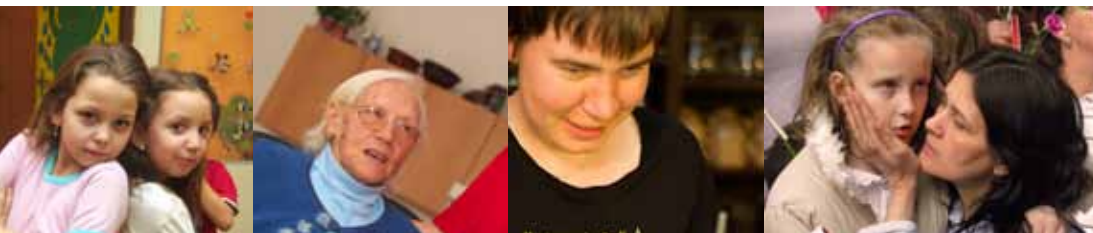
Je tréninkovým pracovištěm pro lidi s mentálním postižením, autismem a s kombinovaným postižením z Brna a jeho okolí, kteří využívají její služby k rozvoji svým osobních i profesních dovedností a vlastností, který by jim umožnily nalézt uplatnění na pracovním trhu.

Během 21- měsíčního cyklu se uživatelé naučí základům práce barmana, obsluhy, a pracovníka v kuchyni. Kromě toho zvládnou reálné sebehodnocení, naučí se komunikovat se spolupracovníky, nadřízeným i zákazníky, nabudou schopnost přiměřeně se prosazovat, zodpovídat za svou práci, a přizpůsobit svůj život nárokům docházky do zaměstnání.

**V roce 2012 oslavíme 90 let od založení Charity
v Brně a 20 let od jejího znovuoobnovení**

Děkujeme, že jste s námi

ROZHOVOR

Přišel jsem k tomu jak slepej k houslím

Denní stacionář pro lidi s mentálním postižením Effeta existuje již dvacet jedna let a za tu dobu jím prošla řada uživatelů i asistentů. Začátky byly pionýrské, ale stacionář se postupně plně začlenil mezi služby poskytované v Brně. Jak se ale na život v něm dívá jeden z jeho uživatelů?

Co tady v Effetě děláš?

Vyrábíme auta, hodiny, traktory ze dřeva. Někdy děláme i jiné věci, třeba sázíme kvítka. Občas děláme i keramiku, ale zrovna je pec rozbitá. A když je čas, tak chodíme na vycházky.

Jak se takové hodiny vyrábějí?

Nejdřív namaluješ na dřevo tvar, třeba kočku. Pak ten tvar musíš vyřezat, pak vyrašplovat a nakonec obrousit. Hodiny ve tvaru kočičky vyrábíme hnědý a někdy červený. Vyrábíme ale i jiné tvary.

Co ses u toho naučil? Když jsi přišel, tak jsi uměl pracovat se dřevem?

Ne. Přišel jsem k tomu jak slepej k houslím a musel jsem se vše od začátku učit. Nejvíc mě bavily auta a hodiny. Moc mi nešly svícný.

A máš ještě něco, co by ses chtěl naučit?

Chtěl bych se naučit pracovat s vrtačkou, to ještě neumím. A taky s dlátem a se šroubovákama.

A v Effetě ale není jen dřevodílna, že?
Děláme taky tašky z látky, malujeme na trička, malujeme obrazy a mandaly. Teď máme soutěž o nejhezčí mandalu.

Nedávno jste měli tradiční Zahradní slavnost, co to je?

To je oslava Effety a den otevřených dveří. Je to na Holzové. A u toho se prodávají naše výrobky. Děláme tam taky módní přehlídku oblečení, co vyrábíme.

Co tě nejvíc baví?

Dřevo, hodiny, že jsem tady s ostatními.

Není ti někdy líto, že se vaše výrobky prodávají?

Ne. Mám radost z toho, že se prodávají. Sem tam si udělám i auto pro sebe, když třeba dostanu nějaký kus dřeva. Teď jsem si naplánoval opičku ze dřeva, kterou půjde pověsit na zed'.

Co byl nejsložitější výrobek?

To byl traktor, protože je složitý na vyřezání. A na velikonoce jsme dělali pomlázky.

Zkus mi popsat den v Effetě?

Ráno jedeme z Chráněného bydlení. Někdo jede svozovým autem a někdo městskou dopravou.

Já jezdím městskou. V sedm přijdeme a máme kolečko. Potom pracujeme do devíti, kdy máme svačinu. Pak většinou pracujeme. Po obědě zase chvíli pracujeme a o půl čtvrté jdeme domů.

Jak se těšíš na prázdniny? Co budeš dělat?

Jedeme teď do Dolních Věstonic, kam jedu na brigádu. Opravuje se tam fara a mělo by tam být chráněné bydlení.

Líbilo by se ti bydlet víc tam nebo tady v Brně?

Tady v Brně. Tady jsou obchody, není to nikam daleko. Můžeš se někam projít a zajít třeba na kafe nebo na limonádu.

Co jsou tvoje koníčky?

Já sbírám auta. Všechny. Teď jedno nemůžu sehnat. Starou Tatru.

Děkuji za rozhovor.

Effeta - denní stacionář

poskytuje denní pobyt lidem s mentálním postižením, autismem a s kombinovaným postižením z Brna a jeho okolí. Uživatelé využívají poskytované vzdělávání, sociální učení, pomoc při upevňování volných vlastností a samostatnosti, nabídku aktivního a zajímavého naplnění času. Služby Effety jsou zaměřeny na rozvoj individuality každého uživatele, na upevnění jeho lidské důstojnosti, na rozšíření jeho osobních možností a na začleňování uživatelů do běžné společnosti.

Stacionář je rozdělen do dvou domů. Pracovní terapie sídlí na Holzově ulici 7 v Brně a Denní pobyt je umístěn do objektu na Strnadově ulici 14 v Líšni.

Effeta v letošním roce obhájila certifikát „Pracoviště bazální stimulace“ Bazální stimulace je metoda, která pomáhá zvyšovat kvalitu života a bezpečnost poskytované podpory.